

Péterfy Tamás: SZÉKELY FURFANG

A magyar szabadságharcból mondok egy történetet. Bántották a magyart és azt akarták, hogy ne legyen magyar, hanem más nemzet szolgája. Ezért sok vér folyt el, mert a magyar csak magyar akart lenni.

Van egy nép a Keleti-Kárpátok alján. Székely néven ismeri a világ és valamikor réges-régen Attila volt a fejedelmük, kitől félt a föld minden uralkodója. Ez a székely nép igaz magyar fajta. A szabadságharcból is derekasan kivette a részét.

Ha megharsant a harci kürt, rohantak a táborba kaszával, cséppel, hogy megverjék az ellenséget, aki bántja a magyart. Éppen egy ilyen rohanás alkalmával történt ez az eset. Palkó Jancsinak, a szegény székelynek vala kétszáz ezüst forintja.

Hogy az ellenség jött, hát biztosítani akarta pénzét, a szép ezüst forintokat kendőbe kötözte és elásta gyümölcsös kertjében. Nemsokára jött az ellenség. Hát vitézül megütköztek és megverték a németet, hogy arrafelé egyhamar nem vágyott.

Hanem Palkó Jancsi, mikor ismét haza került, szomorúan látta, hogy üres az ezüst pénz helye. Meglesték, amikor elásta és elvitték, kiásták az ő megtakarított vagyonkáját. Mindjárt gondolta, hogy ki vihette el a kétszáz ezüst forintot. Volt egy gazdag szomszédja a szegény Palkó Jancsinak, hát csak ez a fősvény szomszéd leshette meg a kertben elásott pénzt, mert ez mindig csak pénzre sóvárgott, sohasem volt elég, pedig, hej, nagyon gazdag volt.

Palkó Jancsi nem merte kimondani a gyanúját, de egyet gondolt és kettő lett belőle. Tudta, hogy a fősvény soha sincs megelégedve. Ha a világot neki adják, akkor a másvilágot is kívánja. Tehát úgy gondolkozott Palkó Jancsi, hogy a gazdag szomszéd, ha elvette a kétszáz ezüst forintját, hát egy másik kétszázat is kíván. Jó lesz egy kis furfang. Csak avval lehet visszahódítani a pénzt.

Mindjárt át is ment a gazdag, de fősvény szomszédhoz. Ajándékol egy szép malacot vitt és egy kis okos tanácsot kért a fősvény szomszédjától.

No, hogy malacot is vitt, hát a fősvény szomszéd borral kínálta, asztalhoz ültette a szegény Palkó Jancsit. Így mondotta el poharazás közben a szegény Palkó Jancsi a tanácskérését.

- Én, kedves szomszéd, - kezdé Palkó Jancsi, - én szegény vagyok és az is baj. Nem tudok a pénzzel bánni, az is baj. Most, hogy a múlt héten ránk tört az ellenség, hát volt négyszáz ezüst forintom. Én bizony hamarosan elástam kétszázat, hogy a kis pénzem felét biztosítsam. Az ellenséget megvertük, de most aztán nem tudom, hogy jön-e még ellenség? Nem volna-e tanácsos a kétszáz ezüst forint mellé elásni a másik kétszázat is?

A fősvény szomszéd így gondolkozott:

- Ennek a Palkó Jancsinak vagyon kétszáz forintja. Tehát ha a fölásott pénzét visszaviszem a kertjébe, ő mellé tesz még kétszázat. Akkor aztán elvehetem tőle mind a négyszáz ezüst forintot.

És szentül hitte a fősvény, de gazdag szomszéd azt is, hogy Palkó Jancsi nem tudja még, hogy a pénzét elvitték. Ezért a következőt tanácsolta:

- Igen helyesen gondolkozik, kedves szomszéd. Az ellenség mindennap eljöhet és akkor elveszíti a kis vagyonát, melyért ugyancsak fáradságos munkát végezett. A meglevő kétszáz ezüst forintot a másikhoz kell ásni. Ott biztos helyen van. De csak reggel, nagyon korán tegye, mielőtt az emberek fölkelnek, nehogy valaki meglelhessen. Így adta szépen a tanácsot.

A fősvény szomszéd abban a jó reményben, hogy négyszáz ezüst forintot kaparinthat meg: visszaásta az ellopott kétszáz ezüstöt a Palkó Jancsi kertjébe. Éppen úgy, ahogy volt.

A szegény Palkó Jancsi a csűrűből leste, aztán alig távozott el a fősvény szomszéd, gyorsan kiásta a kétszáz forintját és örvendezett, hogy ilyen könnyűszerrel, egy kis furfanggal visszaszerezhetette. A kiásott pénz helyébe egy darab téglát tett és ráírta: Ez a székely furfang megér négyszáz ezüst forintot!

Mikor a fősvény szomszéd a következő éjjelen el akarta vinni a remélt négyszáz ezüst forintot, hát csak a tégladarabot találta ott. A rajta levő írásból pedig megtanulta, hogy még a kapzsi eszén is túljár a székely furfang!

(Az Én Újságom, 1903/43.)